

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321202202
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8321202202.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej v právnej veci navrhovateľa - otca, povinného platiť výživné L. F. Š.J., narodeného X.XX.XXXX, trvale bytom L. Č.. XXX/XX, XXX XX L., zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Troščákom, zapísaným v zozname SAK pod č. 7183, so sídlom v Prešove, Hlavná 50, 080 01 Prešov, proti odporcovi - synovi navrhovateľa: L. Š., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom K.Í. Č.. XXX/X, XXX XX L., zastúpeného L. C. A. L., narodenou XX.X.XXXX, trvale bytom W. Č.. XXX, G. L., v konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, o odvolaní odporcu voči rozsudku Okresného súdu Humenné pod sp. zn. 11Pc/15/2021 - 396 zo dňa 19. apríla 2023, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok s výnimkou výroku I., II., III.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Dňa 8.7.2021 bol na Okresný súd Humenné doručený návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa, navrhovateľom - otcom povinným platiť výživné, ktorý v návrhu uviedol, že naposledy bola jeho vyživovacia povinnosť upravená rozsudkom z roku 2018 a navrhovateľ bol zaviazaný prispievať na výživu odporcu sumou 180 eur mesačne. Podľa navrhovateľa odporca ukončil štúdium, to znamená, že bola ukončená povinnosť platiť výživné zo strany otca.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Humenné rozsudkom pod sp. zn. 11Pc/15/2021 - 396 dňa 19.4.2023 rozhodol tak, že

I. Súd návrh odporcu, syna: L. Š., narodený XX.XX.XXXX, na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia v trestnej veci ČVS: G.-XX/X-F.-F.-XXXX, po podaní obžaloby vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 1T/7/2022, z a m i e t a.

II. Súd návrh otca, ktorý je povinný platiť výživné: L. F. Š., narodený XX.XX.XXXX, na zrušenie vyživovacej povinnosti z a m i e t a.

III. Súd návrh otca, ktorý je povinný platiť výživné: L. F. Š., narodený XX.XX.XXXX, na zníženie vyživovacej povinnosti z a m i e t a.

IV. Súd vzájomný návrh odporcu, syna: L. Š., narodený XX.XX.XXXX, na zvýšenie vyživovacej povinnosti z a m i e t a.

V. Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

3. Súd vec právne posúdil podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine, ako aj Civilného mimosporového a Civilného sporového poriadku, konkrétne § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 Zákona o rodine, § 63 ods. 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, § 147 ods. 1, § 232 ods. 3, ods. 4 CSP, ako aj § 2 a § 52 Civilného mimosporového poriadku.

4. Ako vyplýva z odôvodnenia už samotného návrhu, na ktorý poukázal odvolací súd vyššie, od poslednej úpravy došlo u odporcu k závažnej zmene pomerov v súvislosti s tým, že odporca v máji 2021 ukončil sústavnú prípravu na jeho budúce povolanie, a to Y. F. L. a neprihlásil sa na žiadnu vysokú školu. Navrhovateľ nadobudol vedomosť, že odporca ukončil stredoškolské štúdium, a preto požiadal o zaslanie potvrdenia o ukončení stredoškolského štúdia, resp. dokladu o pokračovaní v štúdiu na vysokej škole v dennej forme. Odporca na tento list nereagoval, a preto navrhovateľ usúdil, že odporca trvá na plnení vyživovacej povinnosti. Súd argumentoval pri rozhodovaní tým, že z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že podaný návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, respektíve na zníženie výživného nie je dôvodný.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom pod sp. zn. 8P/120/2017 - 384 zo dňa 7.6.2018 a navrhovateľovi bola určená vyživovacia povinnosť voči odporcovi vo výške 180 eur mesačne. Ďalej z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že pravidelný mesačný príjem navrhovateľa, tvorí výsluhový dôchodok vo výške 846,32 eur a jeho mesačné výdavky sú približne vo výške 700 eur.

Odporca nemá pravidelný mesačný príjem, keďže je študentom vysokej školy a mesačné výdavky u neho sú približne vo výške 2 235,46 eur, pričom do uvedených výdavkov bola započítaná aj letná dovolenka, ako aj vzdelávací pobyt v C., lyžovačka a jednorazové výdavky, ako notebook, dioptrické okuliare a matrac.

Z vyjadrenia a doložených listinných dôkazov matky odporcu vyplýva, že jej priemerný mesačný príjem je vo výške približne 500 eur, pričom výdavky má na byt vo výške 122,23 eur a výdavky na odporcu ju stoje približne 500 až 600 eur mesačne.

5. Súd prvej inštancie zároveň v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že dospel k záveru, že návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti resp. zníženie výživného, nie je dôvodný a poukázal na to, že pravidlá pri určení konkrétnej výšky výživného sa v prípade plnoletých a maloletých detí významne neodlišujú. Pri určovaní výšky výživného súd nebral do úvahy jednorazové výdavky u otca ani jednorazové výdavky u syna. V danom prípade dochádza k disproporcii vo výdavkoch oboch rodičov a ich syna. Čo sa týka školného, súd prvej inštancie poukazuje na to, že 975,00 eur ročne na súkromnej vysokej škole je suma, ktorá aj podľa vyjadrenia navrhovateľa je taká, že odporca si mohol vybrať z množstva bezplatných vysokých škôl v Slovenskej republike, avšak vybral si súkromnú vysokú školu, teda musel presne vedieť s akou výškou školného musí do budúcnosti rátať.

Súd zároveň poukázal na to, že výživné sa určí vtedy, ak je nutné zabezpečiť rovnakú životnú úroveň dieťaťa pre prípad disproporcie v príjmoch rodičov. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, preto platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. V danom prípade dochádza k disproporcii v príjmoch rodičov, keď otec má príjem približne 850 eur a matka približne 520 eur mesačne. Od poslednej vyživovacej povinnosti určenej súdom v roku 2018 došlo k zmene pomerov u oboch účastníkov konania, pričom navrhovateľovi sa zhoršil zdravotný stav, a to nielen prechodne, ale natrvalo, čo vyplýva z predloženého lekárskeho posudku s určenou mierou funkčnej poruchy a predloženého preukazu ZŤP, čím mu zároveň poklesol mesačný príjem minimálne o výšku 150 eur. Odporca začal študovať na vysokej škole, čím sa mu zvýšili náklady oproti štúdiu na strednej škole v mieste bydliska. Súd poukázal na to, že pri určovaní výšky výživného rodičovi - teda navrhovateľovi vychádzal z kritérií stanovených v § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pričom mal preukázané, že pravidelné nevyhnutné výdavky odporcu vyčíslené a zdokladované sú vo výške 826,80 eur. S poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd u odporcu zohľadnil len oprávnené, dôvodné a primerané výdavky spojené so zabezpečením jeho životných potrieb a štúdia na vysokej škole a to vo výške 487,05 eur mesačne.

Zároveň u navrhovateľa v zmysle vyššie uvedených ustanovení Zákona o rodine, ustálil výšku jeho nevyhnutných výdavkov na sumu 870,70 eur a ostatné výdavky, ktoré vyčísli navrhovateľ nepovažoval za účelné, resp. ich účel nebol preukázaný, teda ustálil výšku mesačných výdavkov navrhovateľa spolu vo výške 595,28 eur. Zároveň pri určovaní výšky výživného zo strany otca súd poukázal aj na tabuľky výpočtu výživného odporúčané Ministerstvom spravodlivosti Českej republiky a vychádzal z príjmu navrhovateľa 846,32 eur a príjmu matky odporcu 520 eur, čo predstavuje u otca 169,26 eur a u matky

104 eur povinná výška výživného. Teda rozdiel medzi už určeným výživným rozsudkom zo 7.6.2018 pod sp. zn. 8P/120/2017 vo výške 180 eur a výšky určenej vyššie uvedeným výpočtom, približne 170 eur je minimálny. Vzhľadom na tieto skutočnosti zmena pomerov nastala u oboch účastníkov tohto konania, ako je popísané vyššie, avšak súd nezmenil výšku výživného vzhľadom na návrh na zvýšenie výživného, ktorý zamietol, ako aj na návrh navrhovateľa na zníženie výživného, ktoré takisto zamietol. Zároveň súd prvej inštancie rozhodol o tom, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 52 CMP.

III. Odvolanie a vyjadrenie k odvolaniu

6. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie odporca ako oprávnená osoba na výživné, čo do výrokov IV. a V. Poukázal pritom na obsah ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f), g), h) CSP. Uviedol, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s podaným vzájomným návrhom o zvýšenie vyživovacej povinnosti osoby oprávnenej na výživné a namietal pritom pravdivosť tvrdení súdu v bode 23, keďže v dobe rozvodu osoba povinná platiť výživné poberala výsluhový dôchodok vo výške 776,35 eur a okolo 100 eur mal príjem z brigád, pričom na pojednávaní bolo preukázané, že jeho minimálny mesačný príjem je 946 eur. Zatiaľ čo príjem matky je 520 eur a k tomu musí znášať starostlivosť o domácnosť. Zároveň v odvolaní poukázal na bod 25 rozsudku, v ktorom súd mal za preukázané výdavky osoby oprávnenej na výživné vo výške 826,80 eur, avšak zohľadnil len výdavky spojené so zabezpečením základných životných potrieb na vysokej škole, a to vo výške 487,05 eur. Na základe toho, podľa názoru odvolateľa, súd nespravodlivo rozhodol o výške výživného v rozsahu len 180 eur, aj keď sa výdavky odporcu od doby rozvodu zvýšili, keďže študuje na vysokej škole.

Pri určovaní výživného podľa odvolateľa, by mal súd vziať do úvahy aj nasledujúce roky štúdia, pričom je nesporné, že bude musieť uhradiť školné každoročne minimálne vo výške 975 eur ročne a osoba povinná platiť výživné neprispela žiadnou sumou na tzv. extra výdaje, ako aj infláciu, potraviny, študijné pomôcky od roku 2018, kedy bolo stanovené výživné vo výške 180 eur.

Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť, alternatívne zmeniť a priznať zvýšenie vyživovacej povinnosti vo výške 250 eur mesačne na účet osoby oprávnenej na výživné. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

7. K podanému odvolaniu sa vyjadril navrhovateľ ako osoba povinná platiť výživné, ktorý uviedol, že nesúhlasí s návrhom na zvýšenie výživného na sumu 250 eur, pretože by to bolo pre neho likvidačné a nemal by finančné prostriedky na riešenie svojho zhoršeného zdravotného stavu. Tvrdenia uvedené v odvolaní sú podľa neho nepravdivé, čo bolo v konaní preukázané, navyše pracovať ani nemôže, pretože mu to neumožňuje zdravotný stav a jeho jediný príjem, ktorý poberať je výsluhový dôchodok vo výške 846,32 eur.

Zároveň uviedol, že matka oprávnenej osoby na výživné, poberať príjem vo výške 568,97 eur a daňový bonus vo výške 50 eur, ako aj rodinné prídavky vo výške 60 eur mesačne. Navyše má aj príplatky za prácu v sobotu a nedeľu, čo pri započítaní dvoch sobôt a nedeľ predstavuje približne sumu 766,23 eur mesačne v čistom. Otec oprávnenej osoby poukázal na to, že matka sa bezdôvodne vzdala dobre platenj práce opatrovateľky v D..

Má za to, že výška výživného 180 eur plne zodpovedá kritériám pre vysokoškolača, pretože sa jedná o 21 % z príjmu osoby povinnej platiť výživné a navýšenie nákladov si osoba oprávnená na výživné spôsobila sama, pretože podala prihlášku na súkromnú vysokú školu. Poukázal zároveň na to, že osoba oprávnená na výživné o neho nejaví žiaden záujem, nekontaktuje ho a neodpovedá na žiadne správy. Navrhol napadnuté rozhodnutie ako správne potvrdiť.

8. K vyjadreniu osoby povinnej platiť výživné sa vyjadril oprávnený na výživné, ktorý poukázal na tie isté skutočnosti, ktoré uviedol v odvolaní.

9. Ako reakciu na toto vyjadrenie podal písomné stanovisko povinný platiť výživné, v ktorom uviedol, že osoba oprávnená na výživné si navýšenie nákladov spôsobila sama, pričom študuje na verejnej vysokej škole súkromnej a za splnenia podmienok mohla študovať na vysokej škole bezplatne, pričom poberať ešte aj sociálne štipendium. K tvrdeniu týkajúcemu sa inflácie uviedol, že inflácia sa dotkla takisto oprávnenej, ako aj jeho ako povinného. Poukázal na to, že všetky výdavky osoby oprávnenej na výživné podľa oprávnenej hradí matka, pričom z jej príjmu by to nebolo možné a na základe toho má matka aj iné príjmy, ktoré súdu podľa navrhovateľa neuviedla.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove ako odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku v jeho napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

11. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, pretože jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna a presvedčivá. Má za to, že všetky dôvody, ktoré odvolateľ uvádza v odvolaní, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tvoria jeden celok. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci a nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov odchýliť. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za vecne správny, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia pridáva tieto argumenty:

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predostreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky, za daných skutkových okolností, na zmenu rozsahu výživného.

14. Odvolateľ nesúhlasí s výrokom súdu prvej inštancie, ktorým súd vzájomný návrh odporcu na zvýšenie výživovacej povinnosti zamietol, ani výrokom, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Pokiaľ ide o stanovenú výšku výživného, ako aj časové obdobie od podania návrhu, v napadnutom rozhodnutí podľa odvolateľa vychádzal súd z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pričom právne závery o stanovení výšky výživného nemajú základ vo vykonanom dokazovaní, poukazujúc pritom na výdavky, ktoré má počas študijného roka, a to na zaplatenie školného 975 eur ročne, ako aj na všetky výdavky spojené so štúdiom.

V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolací súd uvádza, že za situácie súdom zisteného skutočného stavu veci možno konštatovať, že uvedené výživné, ktoré bolo stanovené rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P/120/2017 zo dňa 7.6.2018, zodpovedá skutočným výdavkom a skutočným preukázaným príjmom na strane tak povinného otca, ako aj matky oprávneného na platenie výživného, ako aj na strane samotného oprávneného na platenie výživného. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne určil výšku výživného, ktorá zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča, prihliadnuc na osobnú starostlivosť matky, ale aj na výdavky oprávneného, teda odporcu, ktorý je študentom súkromnej vysokej školy.

15. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia, pričom predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane plnoletého dieťaťa alebo na strane povinného rodiča. Takouto zmenou môže byť vyšší vek dieťaťa, zmena čo sa týka štúdia a zvýšených nákladov na štúdiu z dôvodu jednak zvýšeného veku, ako aj zmeny formy štúdia, dochádzanie do miesta štúdia, trvalá zmena zdravotného stavu na strane jednak oprávneného, ako aj povinného a podobne.

16. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil existenciu dôvodov čo sa týka zmeny pomerov na strane tak povinného, ako aj oprávneného, avšak čo sa týka výšky výživného v časti týkajúcej sa samotného

výživného na odporcu s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj z hľadiska zmeny pomerov na strane tak navrhovateľa - otca povinného platiť výživné, ako aj na strane oprávneného - syna, ktorý poberá výživné, dospel súd k záverom, z ktorých pri určení výživného na oprávnenú osobu bezpochyby vychádzal. O výške výživného rozhodol správne súd v zmysle príslušných ustanovení § 62 a § 75 Zákona o rodine.

17. Zákon o rodine pri rozhodovaní o výške výživného vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú to relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami. Pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča sú dôležité jeho reálne zárobné (majetkové) pomery a je potrebné poznamenať, že súd prvej inštancie vychádzal z týchto zákonných kritérií pri určovaní výšky výživného. V priebehu konania zo strany otca neboli predložené relevantné dôkazy preukazujúce neschopnosť plniť výživné vo výške určenej súdom. Zároveň odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie nevezal ako nevyhnutné výdavky na strane odporcu nákup notebooku, absolvovanie dovolenky, či pobytu vo Veľkej Británii. Aj ročné školné vo výške 975 eur je výdavkom, ktorý sa odporca rozhodol hradiť sám potom ako sa prihlásil na súkromnú vysokú školu.

18. Rozhodnutie o výživnom rieši predovšetkým otázku výživy detí na dlhšie obdobie, pričom rodič si musí byť vedomý toho, že je jednou z jeho najdôležitejších povinností zabezpečiť si príjem nielen pre seba, ale aj pre svoje deti. Nárok na výživné vyplýva priamo zo zákona a zákon ukladá rodičom podieľať sa na výžive dieťaťa. Odvolací súd stanovené bežné mesačné výživné považuje za výživné zodpovedajúce zákonom ustanoveným východiskovým kritériám, pričom rozsah takto stanoveného výživného, ktoré je otec zaviazaný platiť, je odrazom posúdenia individuálnych skutkových okolností prejednávanej veci. Všetky tieto okolnosti súd správne posúdil a vyhodnotil v napadnutom rozhodnutí. Pritom percentuálne rozpätie výživného 18 až 21 % z čistého príjmu povinného rodiča teda zodpovedá reálnym nákladom, ktoré je nevyhnutné na dieťa vynaložiť.

Pritom na strane odporcu je potrebné uviesť, že nastúpil na súkromnú vysokú školu, kedy s úhradou školného, ako aj všetkých výdavkov spojených s uvedenou školou jeho náklady reálne vzrástli. Avšak v súvislosti s týmito súd bezpochyby vyhodnotil oprávnenosť uvedených nákladov, ktoré aj podľa odvolacieho súdu mohol oprávnený korigovať s poukazom na skutočnosti, ktoré boli preukázané v konaní súdu prvej inštancie, a to, že sa mohol prihlásiť na vysokú školu nie súkromnú, ale štátnu, pričom by nemusel platiť školné počas roka, ani by nemusel uhrádzať výdavky, ktoré sú spojené so štúdiom na súkromnej vysokej škole.

19. Súd prvej inštancie uvedené skutočnosti, ktoré boli preukázané ako zvýšené náklady na strane oprávneného, posúdil a vyhodnotil, pričom percentuálne rozpätie výživného vo výške 21 % z čistého príjmu povinného rodiča zodpovedá reálnym nákladom, ktoré je nevyhnutné na dieťa vynaložiť. Pri uvedenom závere súd prvej inštancie vychádzal z príjmu povinného rodiča, ktorý v čase vydania predmetného rozhodnutia, t. j. 19.4.2023 predstavoval čistý príjem povinného rodiča vo výške 846,32 eur, čo je výsluhový dôchodok navrhovateľa, teda povinného z platenia výživného.

20. Súd prvej inštancie ustálil náklady na oprávneného a to vo výške 487,05 eur mesačne, pričom do uvedených nákladov vzal predovšetkým platby za internát, internet, platby za mobil, stravu, ako aj cestovné a výdavky na drogériu, lieky, ako aj pomôcky do školy, oblečenie a obuv. Výdavky, ktoré mal oprávnený počas návštevy 1. ročníka súkromnej vysokej školy a to vo forme nákupu notebooku, ako aj dovolenky, ako aj pobytu v C., súd vyhodnotil ako neodôvodnené a náklady navyše zo strany oprávneného, a preto ich nevezal v úvahu. Uvedená skutočnosť nie je v rozpore s tým, že súd určí výživné na odporcu iba z toho príjmu, ktorý povinný otec dosahuje. Ďalej pri skúmaní odôvodnených potrieb oprávnenej osoby vzal v úvahu súd prvej inštancie všetky nevyhnutné i bežné výdavky, ktoré musia byť exaktne preukázané, najmä čo sa týka skutočností všeobecne známych a nie je možné pri kvantifikácii peňažného vyjadrenia bazírovať na striktnom vyčíslení jednotlivých vynakladaných výdavkov.

21. Úlohou súdu prvej inštancie bolo predovšetkým posúdiť akou mierou sa má povinný otec podieľať na uspokojovaní vyčíslených potrieb odporcu - syna. Rozdelenie tejto sumy na polovicu pre každého rodiča by neprichádzalo do úvahy ani pri rovnosti príjmov oboch rodičov. Absencia nemateriálneho plnenia v podobe osobnej starostlivosti zo strany otca pochopiteľne a rozumne mala byť kompenzovaná

plneniami materiálnymi, konkrétne napr. platením výživného, pričom matka odporcu žije s ním v domácnosti a o jeho potreby sa táto stará. Obligatónym zákonným hľadiskom pri určovaní výšky výživného je teda osobný výkon starostlivosti, ktorý Zákon o rodine nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.11.2011, pod sp. zn. IV. ÚS 489/2011). Pri výrazne prevažujúcej miere osobnej starostlivosti matky o odporcu - oprávneného, aj keď plnoletého, nastolená situácia medzi rodičmi sa už teraz prieči v zásade rovnocenného výkonu rodičovských práv a povinností, a to v dôsledku prihladania na dikciu ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine, v zmysle ktorého sa osobná starostlivosť rodiča o dieťa započítava na účely materiálneho plnenia vyživovacej povinnosti. Uvedenú odchýlku v neprospech otca možno racionálne odôvodniť ustanoveniami § 62 ods. 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Odvolačný súd zdôrazňuje, že rodičia sú povinní plniť svoju vyživovaciu povinnosť podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom príjem otca ak je vyšší ako príjem matky, je potrebné túto skutočnosť bezpochyby zohľadniť aj pri samotnom určení výživného na plnoleté dieťa, čo bolo v danom prípade zohľadnené jednak v roku 2018, ale aj v súčasnej dobe pri stanovení výšky výživného na plnoletého syna. Aj vzhľadom na vyššie uvedené by skúmanie schopností matky iným spôsobom prispievať na výživu jej plnoletého syna bolo nedôvodné.

22. Čo sa týka námietok otca ohľadom návštevy súkromnej vysokej školy syna, odvolací súd vyhodnotil uvedené, že bolo na rozhodnutí syna, akým spôsobom bude ďalej pokračovať v štúdiu, a teda v príprave na svoje budúce povolanie. Pokiaľ si zvolil štúdium na súkromnej vysokej škole, mal si byť vedomý toho, že výdavky na uvedené štúdium, budú oproti štátnej vysokej škole vyššie. S touto skutočnosťou sa bezpochyby súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal. Navrhovateľ - otec v tomto smere nemohol ovplyvniť synove rozhodnutie. Súd preto správne skúmal v konaní jeho možnosti platenia výživného na plnoletého syna podľa podmienok stanovených zákonom a z reálneho príjmu, ktorý navrhovateľ ako povinný na platenie výživného dosahuje.

23. Podľa názoru odvolacieho súdu, všetky odvolacie námietky odvolateľa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné, pretože sa nezakladajú na skutočnostiach, ktoré byť v konaní dostatočne overené, avšak odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie sa so všetkými týmito skutočnosťami, ktoré boli uvádzané ako odvolacie námietky, bezpochyby vysporiadal.

Súd prvej inštancie vychádzal pri hodnotení tak príjmov, ako aj výdavkov povinného otca platenia výživného z predložených listinných dôkazov, ktoré boli súdu predložené a uvedených jasne a zreteľne aj na základe jednotlivých výpovedí účastníkov konania a dospel k záveru, že stanovené výživné vo výške 180 eur mesačne je potrebné potvrdiť, pretože preukazuje príjmy na strane povinného a výdavky na strane oprávneného. Mesačné výživné vo výške 180 eur bolo stanovené správne a v súlade so Zákonom o rodine, ako aj príslušných ustanovení CMP.

24. K odvolacích námietkam odporcu, ako oprávneného z platenia výživného, má odvolací súd za to, že v celom rozsahu sa súd prvej inštancie vysporiadal nielen s vymenovaním a číselným zosumarizovaním jeho výdavkov, ale v prvom rade poukazom na jeho odôvodnené potreby, ako aj samotnú zmenu, čo sa týka študijného života s poukazom na to, že on sám si zvolil štúdium na súkromnej vysokej škole s dôrazom na to, že si bol plne vedomý, že výdavky na uvedenej škole budú bezpochyby vyššieho charakteru ako na štátnej vysokej škole.

25. Čo sa týka samotného výroku pod bodom V., že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, v rodinnoprávnej agende ide o konanie, ktoré nie je spolplatnené, a preto s poukazom na ustanovenie § 52 CMP správne rozhodol súd prvej inštancie, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

26. Za daného stavu odvolací súd preto potvrdil rozsudok ako vecne správny v jeho napadnutých výrokoch postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP.

Odvolačný návrh odvolateľa na zrušenie samotného rozhodnutia nepovažoval za dôvodný, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a zákonný potvrdil, pretože rozhodnutie zodpovedá samotnému vykonanému dokazovaniu, ako aj reálnym dôvodom v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ustanovenia § 55 CMP.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).